

1.IX r.b., Aleksander Bilko — kontrak-
towym gońcem, od 1.IX r.b.; Dr. Ste-
fan Bartolewski i Dr. Julja Krajewska
— lekarzami miejskich szkół powszechnych,
od dn. 1.IX r.b.

Przeniesieni: Sekretarz Wydziału
Finansowego Eugenjusz Litwiński —
na także stanowisko do oddziału statystycznego od 9.IV r.b., pomocnik księgowego Wydz. Finansowego Marjan Czajkowski — do biura Rzeźni Miejskiej, na także stanowisko, od 15.IV r.b.; kancelista Wydz. Adm.-Przem. Tadeusz Michalik—do Wydziału Spraw Ogólnych od 20.IV r.b; księgowy Rzeźni Miejskiej Antoni Smelster—do biura Wodociągów i Kanalizacji, od 1.V r.b; księgowy Wydziału Finansowego Jerzy Bielski — do Biura Rzeźni Miejskiej od 1.V r.b; urzędnik Biura Wodociągów i Kanalizacji Mieczysław Morawiec — do Wydziału Finansowego, od dn. 1.VI r.b., djetarjusz Wydziału Opieki Społecznej Witold Denison — do Wydziału Spraw Ogólnych od 25.V r.b.; sekwestrator-djetarjusz Zbigniew Banaszkiwicz—do Zarządu Komunikacji Autobusowej, od 15.VI r.b., na stanowisko kontrolera, z płacą 300 zł. mies.

Zwolnieni: Higjenistka Szkół Powszechnych, Zofja Szaflarska, od 1.VII r.b., kominiarz straży ogniowej Antoni Nowicki, od 1.V r.b.; kancelistka Wydz. Oświaty i Kultury, Marja Barlicka, od 1.VI r.b.; kancelista Wydziału Budownictwa Bolesław Czarnecki, od 1.V r.b.; p. o. lekarza weterynarii na Rzeźni Miejskiej Paweł Mazurkiewicz, od 1.VI r.b.; rachmistrz biura Wodociągów i Kanalizacji Mikołaj Procko, od 1.VII r.b., kancelistka Wydz. Op. Społ. Irena Grubnerowa, od 1.VI r.b.; urzędnik referatu wypłat zasiłków bezrobotnym Michał Paszkowski, od 1.VI r.b.; kanceliści Wydziału Finansowego Leon Kleniec i Józef Olszewski, od 1.V r.b.; djetarjusz Wydziału Finansowego Jan Bieganowski, od 1.VI r.b.; liniarz straży ogniowej Józef Nowicki, od 1.VI r.b.; djetarjusz Wydziału Opieki Społecznej Jan Ryczek, od 1.VI r.b.; referent Wydziału Oświaty i Kultury Stanisław Skowroński, od 1.VI r.b.; gospodyni stacji opieki nad dzieckiem

Marja Marszycka, od 1.VI r.b.; sekwestratorzy - djetarjusze Wojciech Sankowski i Stefan Jadczyk, od 22.VI r.b.; p. o. kasjera kasy miejskiej Edward Obałkowski, od 6.VII r.b.; szofer straży ogniowej Józef Bomboiewski, od 24.VII r.b.; sekwestratorzy-djetarjusze Józef Tomecki, Stanisław Konopnicki i Zdzisław Właszczyk, od 31.VII r.b.; pielęgniarzka „Żłobka Miejskiego“ Anieła Kęsikówna, od 20.VIII r.b.; lekarz szkół powszechnych; Dr. Janina Spasowiczowa, od dn. 31 sierpnia r.b.

Zdegradowani: W miejskiej straży ogniowej starszy podliniarz Jan Nowicki — na podliniarza i ogniomistrz Władysław Ambroziewicz—na sierżanta, za wykroczenia służbowe.

STATUT podatku inwestycyjnego.

Na podstawie art. 20, ust. 1 i art. 21, ust. 2 Ustawy z dnia 11 VIII—1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 94. poz. 747), wprowadza się na r. 1929/30 na rzecz miasta Lublina podatek inwestycyjny:

§ 1.

Na podstawie wydatków, związanych z budową inwestycji miejskich, w szczególności na częściowe pokrycie budowy baraku szkolnego przy Alei Długosza, oraz dojazdu do wiaduktu kolejowego na ulicy Bychawskiej, w ogólnej sumie 183.274 zł., uskutecznionych w okresie budżetowym 1928/29, pobrana będzie kwota 100 000 zł. tytułem podatku inwestycyjnego.

§ 2.

Podatek inwestycyjny pobierany będzie w formie 50% dodatku do udziału miasta w podatku od lokali.

§ 3.

Wolne są od tego podatku lokale jednoizbowe i jednopokojowe wraz z kuchnią.

§ 4.

Wymiar i pobór inwestycyjnego podatku uskutecznia Magistrat.

Zmniejszenie lub zwiększenie podstawy wymiaru powoduje odpowiednią zmianę podatku inwestycyjnego.

§ 5.

Odwolania przeciwko wymiarowi podatku inwestycyjnego wnosić należy w trybie, przewidzianym dla samoistnych podatków komunalnych, do których przypisano podatek inwestycyjny.

§ 6.

Nieuiszczony w terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej, z doliczeniem kosztów egzekucyjnych, odsetek i kar za zwłokę według postanowień Ustawy z dnia 31-go lipca 1924 r. (Dz. Ustaw R. P. Nr. 73, poz. 721) zmieniony częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17.V-1927 roku (Dz. Ustaw R. P. Nr. 46, poz. 401).

§ 7.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez Władzę Nadzorczą i ogłoszeniu przez Magistrat w danej miejscowości przyjęty.

Kierownik Zarządu miejskiego (—) **Czerwiński**,
p. o. Naczelnika Wydziału **Nowakowski**.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Tadeusz Kochański.

Usprawnienie pracy w samorządzie.

Od pewnego czasu sposób pracy administracji publicznej jest przedmiotem szczegółowych badań podejmowanych przez powołane czynniki oficjalne w kraju.

Niekiedy usystematyzowane wyniki dokonanych prac na tem polu znajdują oświetlenie na łamach prasy specjalnej, zapomocą rozbioru obecnego układu agend administracji, zestawiania go z układem projektowanym, bardziej pożądanym i, w konkluzji, zapomocą formułowania wniosków ścisłych, tą drogą osiągniętych.

Skala zagadnień związanych z organizacją administracji publicznej jest, tak z materialnego jak formalnego punktu zapatrywania, niezmiernie rozległa i, w zasadzie, odpowiada różnorodności funkcji wykonywanych na wszelakich polach przez mandatarjusza związków prawnopublicznych, czyli przez zespół administracji.

Jedną z dominujących cech kierunków w nauce ekonomii politycznej schyłku ubiegłego, a zwłaszcza pierwszej ćwierci obecnego stulecia stanowi dążenie do przenikania związków prawnopublicznych, państwa i samorządu, do coraz nowych dziedzin życia gospodarczego.

Początkowo tendencje te zyskują sobie prawo obywatelstwa jako postulaty naukowe, zaś następnie, skupione i zastosowane w praktyce, stają się, w postaci ustawodawstwa krajowego, czynnikiem znacznej wagi przy kształtowaniu się konjunktur ekonomiki krajowej.

Do takich konkluzji dochodzi profesor Werner Sombart, utrzymując, że państwo współczesne, stojąc na rubieży późnego kapitalizmu i wczesnego socjalizmu, często staje się decydującym czynnikiem finansowym w kraju, oraz wprawdzie w nieco mniejszej mierze, potężnym przedsiębiorcą w rozmaitych dziedzinach wytworczosci i usług.

A więc, analiza poczynąń związków prawnopublicznych ze stanowiska genetycznego, wykazuje niezmiernie duży rozrost funkcji państwa, bowiem równoległe do pierwiastkowych zadań o charakterze ściśle politycznym i roli regulatora stosunków społecznych, początkowo wykonywanej zapomocą stosowania systemu ceł, staje się udziałem państwa nowa działalność na polu gospodarstwa narodowego.

Następny związek prawnopubliczny — gmina samorządowa, obejmuje pieczę nad kulturą miejscową, czyli współrzędnie do zakresu działania o cechach ściśle administracyjnych, własnego i poruczonego przez państwo, powstaje dla samorządu terytorjalnego szereg nowych zadań z niezmiernie żywotnej dziedziny, dających się ze-

środkować w pojęciu ogólnem: gospodarstwa komunalnego.

Widzimy zatem, że współczesne państwo i samorząd również podejmują działalność bezpośrednią o charakterze ściśle gospodarczym, równoległą do działalności przedsiębiorcy prywatnego, lecz bynajmniej nie identyczną, bowiem celem jednostki, czynnej na dowolnym polu ekonomicznym jest zysk własny, zaś celem związku prawnopublicznego, gdy występuje jako przedsiębiorca jest dobro powszechne.

Przechodząc do splotu zagadnień, tyczących się systemu pracy jednostek samorządu terytorjalnego, w szczególności miejskiego, przedewszystkiem należy uwydatnić ilościową różnorodność i gatunkową doniosłość zadań, przypadających związkom tym z mocy ustaw, oraz wskutek konjunktury gospodarczej kraju.

Już z budżetu, a jeszcze dokładniej na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu współczesnego miasta polskiego średniej wielkości, wnioskować można o różnorodności funkcji samorządu, w całości niezawsze trafnie podciąganych pod pojęcie gospodarki miejskiej, bowiem pojęcie gospodarstwa obejmuje część, a nie całość atrybucji gminy miejskiej.

A więc obok agend z zakresu skarbowości, zazwyczaj rozgałęzionych, gmina miejska sprawuje policję w rozmaitych dziedzinach; zarządza majątkiem własnym; prowadzi zakłady użyteczności publicznej i przedsiębiorstwa; ma pieczę nad stroną gospodarczą szkolnictwa powszechnego i subsyduje zawodowe teatry; zajmuje się zdrowotnością tak w kierunku profilaktyki, jak lecznictwa; prowadzi agendy opieki społecznej; utrzymuje publiczne arterje komunikacyjne i urzędzenia przewozu masowego; jest ważkim czynnikiem polityki budowlanej; wpływa na wychowanie fizyczne młodzieży i t. d. Reasumując powyższe wyszczególnienia, obejmuje funkcje o charakterze administracyjno-prawnym własne i przez państwo poruczone, skupia zespół zagadnień składających się na miejscowy poziom

kultury intelektualnej i fizycznej, oraz działa, jako odrębna jednostka gospodarza.

Słowem ogniskuje liczne i doniosłe zagadnienia o znaczeniu lokalnym. Ponieważ dla wielkiej połaci kraju samorządy miejskie, a o tych wyłączenie mowa, na tak szeroką miarę zakrojone, są instytucją stosunkowo nową, która jeszcze nie zdążyła wyrobić wykończonych, dostosowanych do celów, metod pracy wykonawczej, pozostaje wiele kwestji otwartych, co do utworzenia systemu pracy najbardziej racjonalnego, a więc takiego, któryby przy zaangażowaniu możliwie najmniejszego nakładu dał największe rezultaty.

Przysłowle mówi, że zastosowanie właściwego systemu pracy to połowa jej wykonania.

Jest więc niezmiernie ważne uprzytomnić sobie właściwości obecnego systemu oraz metody pracy w samorządach, zestawić je ze wzorami bardziej racjonalnymi i, rozporządzając materiałem porównawczym, wykreślić wytyczne prowadzące do osiągnięcia systemu bardziej korzystnego.

Istnieje opinja często spotykana w prasie codziennej, że pracę wielu magistratów cechuje biurokracizm, przy czem, opinja ta powtarza się zwłaszcza gdy mowa o miastach Kongresówki i Małopolski.

W mowie potocznej wyraz biurokracizm — biurokracja zazwyczaj używane są w sensie ujemnym, jako zjawisko utrudniające, lub, co więcej przytłaczające normalny bieg i rozwój życia.

Sensu stricto, wyraz biurokracja pochodzi od połączonych pierwiastków greckich; oznacza system rządów, przy którym władza jest udziałem urzędników, tak samo jak teokracja oznacza sprawowanie władzy przez kapłanów, lub demokracja — piastowanie jej przez lud. W rozumieniu obiektywnym system biurokratyczny oznacza taką organizację zarządzania, przy której wszelka czynność wykonywana w kolejności instancji władz, odbywa się według drobiazgowo określonego wzoru przez urząd zwierzchni, niezależnie

od warunków właściwych danemu środowisku (geograficznych, etnograficznych i t. p.), oraz ze zdecydowaną przewagą strony formalnej nad materialną. Rozbiór cech istotnych przesłanek składających się na powyższą definicję, doprowadza do pewnych konkluzji, które warto choć zgruba naszkicować przy rozważaniu zagadnienia pracy w samorządzie.

Przesłanka druga określenia głosi, że właściwością specyficzną danego systemu jest kolejność instancji, a więc — hierarchja z nierozłączną swoją cechą, obowiązkiem posłuszeństwa podwładnego (jednostki, lub urzędu) w stosunku do przełożonego.

Jest to nieodzowny warunek wykonywania wszelkiej administracji, bowiem posłuch, czyli utożsamienie kierunku działania podwładnych do kierunku działania przełożonego, umożliwia jednolitą linię wprowadzania w czyn kierownictwa instytucji zarządzającej.

Przesłanka trzecia ma charakter biegunowo odmienny, niż poprzednia, o ile chodzi o celowość jej przeszczepiania na grunt gospodarstwa komunalnego. Wskazywanie jednakowych wzorów i jednakowej modły postępowania in merito w danej dziedzinie, nolens volens, raczej obracać się będzie w sferze teorii niezawsze dającej się stosować w praktyce życia codziennego. Praca natomiast gospodarcza, będąca jednym z istotnych założeń instytucji samorządu, kształtuje się, tak co do celów, jak sposobu wykonywania, według każdorazowych wytycznych rynku, to zaś niezmiennie wpływają z ekonomicznego prawa podaży i popytu.

Zbliżone do poprzednich uwagi nasuwają się przy rozważeniu ostatniej przesłanki określenia systemu biurokratycznego, polegającej na przewadze strony formalnej nad materialną.

Działalność gospodarcza, czy podejmowana w kierunku wytworczości przemysłowej, czy handlowym, czy wreszcie usług w ścisłym znaczeniu ma to do siebie, że zdecydowanie góruje w niej strona materialna nad formalną.

W ekonomice przedewszystkiem istotne jest—co mianowicie konkretnie się staje, a nie jak w ramach jakich norm i zaleceń się odbywa.

Nawet mimowolne, więc związane z wdrożoną rutyną ocenianie faktów i dostosowywanie działań według kryteriów formalnych jest sprzeczne z istotą pracy gospodarczej, która wymaga działania bezpośredniego, a nadewszystko elastycznego względem każdorazowej konjunktury rynku.

Wszelki system działania zbiorowego opiera się na sumie przetrawionych doświadczeń, zdobytej w ramach pewnego czasu przez organizację ludzką—państwo, gminę, stan, lub korporację zawodową.

Słowem, jest pojęciem zbliżonem do średniej arytmetycznej, otrzymanej z uwarstwienia prac uprzednio wykonywanych w jednakowym celu; systemu doskonałego niema, gdyż życie stale dąży naprzód i to, co w danym czasie stało na wysokości zadania, niebawem może być zdystansowane wskutek powstania rzeczy bardziej ulepszonej.

Jest oczywiste, że w obecnym systemie pracy administracji samorządowej, siłą faktów muszą tkwić pewne pierwiastki wywodzące się z mniej czy bardziej odległej przeszłości.

Inaczej być nie może, bowiem wytknięcie pewnych konkretnych celów współdziałania ludzkiego nie jest identyczne z wytworzeniem systemu pracy będącej środkiem do urzeczywistnienia danych celów.

System stosowany w pracy codziennej kształtuje metodę myślenia i działania człowieka; jest to swoisty proces psychologiczny, któremu jednak bynajmniej nie należy przypisywać wpływu na ideały i światopogląd ludzi poświęcających się pracy według odnośnego systemu prowadzonej.

Po tych ogólnych uwagach łatwiej będzie odpowiedzieć na pytanie—jaki mianowicie są cechy specyficzne pracy w samorządach współczesnych.

(D. c. n.).

KRONIKA.**„Przegląd Samorządowy“ Nr. 32.**

Omawiany zeszyt organu Związku Miast Polskich, tygodnika redagowanego przez Marcelęgo Poznańskiego zawiera następujące prace:

- 1) Trudność finansowa miast korzystających z pożyczki ulenowskiej,
- 2) Konieczność założenia wspólnego kamieniołomu dla samorządów miejskich,
- 3) Rezolucje kongresu pracowników samorządowych,
- 4) Zarządzenia i wyjaśnienia ministerjalne:
  - a) w sprawie opodatkowania duchowieństwa rzymsko-katolickiego na rzecz związków komunalnych
  - b) doręczanie wezwań i obwieszczeń komorników sądowych przez urzędy gminne i magistraty miast
  - c) odróżnianie nazw komunalnych kas oszczędności istniejących w tej samej siedzibie.
- 5) Kronika Z życia miast.
- 6) Z książek i czasopism.
- 7) Komunikaty.
- 8) Pośrednictwo pracy.

„Przegląd Samorządowy“ Nr. 33.

Organ Związku Miast Polskich pod redakcją p. o. Dyrektora Biura Związku Miast Polskich Marcelęgo Poznańskiego.

Na treść omawianego numeru składają się następujące prace:

- 1) Związek Miast Polskich wobec projektu postanowień o organizacji i działalności Komisji Rewizyjnych Rad Miejskich — treść memorjału Związku Miast Polskich zawierającego prośbę o uwzględnienie szeregu poprawek i uwag.
- 2) Dostęp do morza ze stanowiska interesów samorządu miejskiego,
- 3) Program inwestycyjny Magistratu miasta Pucka.
- 4) Gdynia Miasto. Artykuł podno-

szący ważność rozwoju nie tylko portu lecz i miasta Gdyni.

5) Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego w sprawach samorządu miejskiego. Nabycie przynależności gminnej.

6) Zarządzenia i wyjaśnienia ministerjalne:

- a) w sprawie budżetowania pozycji preliminarzy miejskich na utrzymanie dróg w obrębie miast nie-wydzielonych,
- b) w sprawie dróg państwowych i powiatowych w obrębie miast.
- c) w sprawie reprezentowania miast wydzielonych w powiatowych organach kolegjalnych.

7) Kronika. Z życia miast.

8) Komunikaty: X Ogólne Zebranie Związku Miast Polskich.

Ogłoszenie.

Magistrat ogłasza, że zgodnie z reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 3/VIII b.r. N. S. F. 6345/2 o zatwierdzeniu uchwały tymczasowego Zarządu Miasta z dnia 23/V b.r., pobrany będzie na rzecz m. Lublina w okresie budżetowym 1929/30 r. podatek inwestycyjny.

Statut podatku może być przeglądany w Wydziale Finansowym Magistratu (gmach Magistratu, pokój Nr. 14, I piętro).

MAGISTRAT m. LUBLINA.

Treść Nr. 15-go.

Ruch służbowy.

Statut podatku inwestycyjnego.

Usprawnienie pracy w samorządzie.

Kronika.

Ogłoszenie.